

**Scrisoare deschisă adresată Guvernului României – societatea civilă solicită
cuanțul minim pentru garantarea burselor în toate localitățile din România!**

Consiliul Național al Elevilor, structura de reprezentare a tuturor elevilor din România, alături de **organizațiile**: Uniunea Liceenilor Maghiari din România (MAKOSZ), Salvați Copiii, Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR), Consiliul Tineretului din România (CTR), Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC), Consiliul Tinerilor Instituționalizați (CTI), Federația organizațiilor neguvernamentale pentru Copil (FONPC), World Vision Romania, Asociația Studenților Romi din București Terni Godi, Funky Citizens, Declic România, solicită, prin prezenta scrisoare deschisă adresată Guvernului României, aprobarea unei Hotărâri de Guvern care să reglementeze cuanțul minim de acordare a burselor, precum și includerea finanțării corespunzătoare pentru îndeplinirea acestui deziderat în bugetul de stat proiectat pentru anul 2020. Credem cu tărie că această Hotărâre de Guvern este importantă în vederea garantării echității în sistemul de acordare a burselor în România, legea impunând această datorie a guvernanților, prin prevederile Legii nr. 38/2019.

Demersurile Consiliului Național al Elevilor **s-au orientat către superficialitatea** cu care sunt tratate bursele școlare de către autorități încă de la începutul anului 2017. Ce se presupunea a fi o intervenție simplă în sensul reglementării nu doar a obligativității, dar și a unei sume minime pentru acordarea burselor, s-a dovedit a fi o luptă împotriva persoanelor aflate la cârma sistemului educațional.

Conform Legii Educației Naționale, educația este o prioritate națională care urmărește dezvoltarea liberă și armonioasă a individului, dar și încurajarea participării active în societate și asigurarea incluziunii sociale și pe piața muncii. Cu toate acestea, elevii înfruntă zilnic probleme cauzate de lipsa echității din sistem. Echitatea în educație a fost de-a lungul timpului definită de mai multe organizații din domeniu în moduri diferite. De exemplu, din perspectiva Convenției cu privire la drepturile copilului, echitatea poate fi definită ca fiind “dreptul tuturor copiilor de a se dezvolta și de a-și atinge întregul potențial, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naționalitate, apartenență etnică sau originea socială, de situația materială, incapacitatea fizică, de statutul la naștere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinților sau al reprezentanților legali ai acestuia.” Totuși, toate organizațiile care activează în acest domeniu sunt de acord cu faptul că un sistem educațional echitabil este de dorit, deoarece echitatea urmărește redistribuirea resurselor și a serviciilor astfel încât persoanele care au mai puțin să primească mai mult pentru a putea fi reduse decalajele. Există studii care ilustrează faptul că economiile care investesc în capitalul uman reușesc să inoveze și să absoarbă inovația într-un ritm mult mai accelerat decât economiile care nu o fac, ceea ce face ca aceste economii să crească tot mai mult pe termen mediu și lung. Pornind de la premisa că sprijinirea dezvoltării sistemului educațional, astfel încât acesta să răspundă cerințelor de actualitate, dar și să permită incluziunea a unui procent cât mai ridicat de copii în vederea atingerii dezideratului unei societăți prospere, ar

trebuie să constituie o prioritate pentru Parlamentul României, dorim să punctăm o serie de aspecte îngrijorătoare, care impun măsuri urgente.

Consiliul Național al Elevilor consideră prioritar ca, pentru a evita cazurile în care bursele sunt oferite în cuantumuri mult prea mici, chiar și în cazul bursei sociale, unde cuantumurile nu reflectă nevoile de subzistență (burse de 8 lei pe lună, în localități din județul Arad), cuantumurile să fie impuse autorităților publice locale, anual, prin Hotărâre de Guvern. Această măsură ar contribui la impunerea echității în sistemul de educație, dar și la diminuarea diferențelor drastice în ceea ce privește situația acordării bursei în mediul rural comparativ cu mediul urban, de exemplu.

Proiectul propus de către Consiliul Național al Elevilor în 2017 prevedea că nevoile financiare ale elevilor nu sunt constante, ci depind direct proporțional de situația economică a țării. Analizând studiile efectuate de către Institutul Național de Statistică pentru anul 2018, putem observa că suma medie cheltuită lunar într-o gospodărie pentru alimente și utilități însumează 1125 lei. Considerând media de 2,6 persoane într-o gospodărie, ajungem la concluzia că este nevoie de aproximativ 432 de lei pentru a împlini nevoile minime de trai. Cu o valoare de 100 de lei, bursa socială nu va putea satisface nici măcar aceste nevoi pe care elevii le au.

Același studiu al INS arată că, din totalul cheltuielilor de consum ale unei gospodării, lunar, în medie, se investesc doar 9 lei (0,4% din totalul cheltuielilor de consum aferente pentru o gospodărie), pentru educație. În aceste condiții, bursa de studiu, respectiv cea de merit sau performanță reprezintă un stimulent pentru elevii care au potențial în a se dezvolta pe plan profesional, chiar dacă situația financiară nu le permite acest lucru. Astfel, noi propunem calculul cuantumului pentru fiecare dintre cele patru tipuri de burse ca fiind un procentaj din salariul minim net pe economie, o practică des utilizată în unele state ale Uniunii Europene..

Ținând cont de grupul țintă al fiecărui tip de burse, propunem următoarele sume:

- **bursa socială: lunar, 30% din salariul minim net pe economie;**
- **bursa de studiu: lunar, 32,5% din salariul minim net pe economie;**
- **bursa de merit: lunar, 35% din salariul minim net pe economie;**
- **bursa de performanță: lunar, 37,5% din salariul minim net pe economie.**

De asemenea, solicităm ca, de îndată ce noul Guvern va realiza planul de măsuri necesare în domeniul educației, **va centraliza**, prin ministerul de resort, o analiză privind modul în care se acordă bursele în fiecare localitate și **va interveni** direct și punctual în cazurile în care autoritățile publice locale refuză să acorde, din bugetul local prin finanțarea complementară, burse elevilor.